



**Leven onder de regenboog** — Hongerdoek van de Haïtiaanse kunstenaar Jacques Chéry (1982)

Schematische opbouw van het doek Marcus-jaar- B-cyclus: veertigdagentijd

<p><b>C</b> Licht en hoop</p>	<p><b>De 10 geboden</b>  (3e zondag, 1e lezing) Exodus 20, 1-17</p>	<p><b>Het paradijs - een wereld waar allen thuis zijn</b>  (1e zondag, 1e lezing) Genesis 9, 8-15</p>	<p><b>De nieuwe tafelgemeenschap</b>  (5e zondag, 1e lezing) Jeremia 31, 31-34  <i>broodvermenigvuldiging</i></p>
<p><b>B</b> Christus: overwinning van goed op kwaad</p>	<p><b>De bekoring van Jezus</b>  (1e en 2e zondag, evangelie) Marcus 1, 12-15 Marcus 9, 2-10</p>	<p><b>Jezus aan de kruis-boom</b>  (4e en 5e zondag, evangelie) Johannes 3, 14-21 Johannes 12, 20-33</p>	<p><b>De tempelreiniging</b>  (3e zondag, evangelie) Johannes 2, 13-25</p>
<p><b>A</b> Duisternis en ongeloof</p>	<p><b>Bootvluchtelingen</b>    <i>Jezus stilt de storm</i></p>	<p><b>Passieverhaal van onze tijd</b>  (4e zondag, evangelie) Johannes 3, 14-21  <i>De barmhartige Samaritaan</i></p>	<p><b>De onderbouw van de tempel, de toren van Babel</b>  (4e zondag, 1e lezing) 2 Korintiërs 3, 14-20  <i>De toren van Babel Genesis 11</i></p>
	<p><b>1</b> Mens-betrokken lijn</p>	<p><b>2</b> Christus-betrokken lijn</p>	<p><b>3</b> Kerk-betrokken lijn</p>

Het hongerdoek uit Haïti is gebaseerd op de Bijbelteksten van de vijf vastenzondagen in leesjaar B. De kunstenaar heeft deze teksten verweven met afbeeldingen van dagelijkse- en wereldgebeurtenissen.

De **onderste rij** afbeeldingen toont taferelen van dakloosheid, oorlog en desoriëntatie. In de afbeeldingen van de **middelste rij** overwint Christus het kwaad. In de **bovenste rij** zien we beelden van hoop, de nieuwe schepping en de tafelgemeenschap die ons allemaal is beloofd.

De **linker kolom** afbeeldingen toont, in het midden, Jezus als de nieuwe Adam die de verzoeking in de woestijn heeft weerstaan (Marcus 1, 13) en in vrede leeft met de wilde dieren. Bij deze overwinning toont hij dat hij de 'Mensenzoon' is (Marcus 9: 9). De kunstenaar schildert de verleiding van rijkdom, plezier en macht op een beeldende en symbolische manier: de verzoeking van Jezus herhaalt zich in ons leven.

Met de Tien Geboden verwijst de kunstenaar naar het verbond tussen God en Israël. Hij verbindt ze met de mensenrechten, die vaak vertrappt worden. De 'zondvloed', onderaan het doek, als een bedreiging voor de mens, is nog niet voorbij. Concreet wordt het recht van mensen op een thuis buiten beschouwing gelaten. Jezus is een van de dak-/thuislozen.

De **middelste kolom** met afbeeldingen toont Jezus, zoals de slang die Mozes in de woestijn verhief (Joh. 3, 14-21), hangend aan het kruis. De kunstenaar heeft het kruis geschilderd als een boom die diep in het donker van de zondvloed is geworteld. Tussendoor ontkiemen de zaden als teken van hoop. De kunstenaar verbindt het lijden en het offer van Christus met de scène in het halfduister van het wortelstelsel. Het is

dezelfde Christus die aan het kruis hangt, die in de boot van de vluchtelingen zit, en die neervalt onder de knuppels van de soldaten.

De zevenkleurige regenboog omlijst de hele afbeelding. Het donkerblauw wordt herhaald in het water van de zondvloed. Deze regenboog is een teken van Gods 'ja' tegen het menselijk leven en de hele schepping: de aarde is leefruimte voor alle mensen (Gen. 9, 8-15).

De **rechter kolom** met afbeeldingen toont, onderaan het doek, de mensen die in gevangenschap naar Babel worden gevoerd (2 Kron. 36, 14-16). Sommigen zitten bij de rivier en huilen; de meerderheid werkt op een torenachtige berg die uit het water oprijst. Ze proberen de top te bereiken, en gebruiken hierbij meedogenloos hun medemensen als opstap.

Jezus protesteert tegen de handel in de tempel (Joh. 2, 13-22). Op de afbeelding van de tempelreiniging, in het midden, wijst hij naar de tafelgemeenschap waar zich mensen van alle rassen verzameld hebben: het is de maatstaf voor elke broederlijke en zusterlijke gemeenschap.

**Kunstenaar** — Jacques Chéry werd geboren in Cap Haïtien (Haïti) in 1928 en woont sinds de jaren zestig in de hoofdstad Port-au-Prince. Voordat hij met zijn kunst in zijn levensonderhoud kon voorzien, werkte hij onder meer als kapper en tankstationbediende. Op 17-jarige leeftijd ging hij een jaar naar de 'Centre d' Art-school' in Cap Haïtien. In Haïti is hij een van de bekendste 'primitieve' kunstenaars van wie de optimistische en expressieve kunst is gebaseerd op de frisheid van hun afbeeldingen en hun buitengewone gevoel voor vormen en kleuren.